

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Secunda Secundæ Et Tertia Pars Divi Thomæ Complectitvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores, & praxim spectantes, maximè circa
Sacramenta, accuratè declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1664

Sect. II. Qua ratione Verbum terminaverit Vnionem hypostaticam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13826

actio, ergo & habere debet anima suam existentiam, per quam terminet actionem, sicut unio habet suam.

IV. *Sequeretur unionem incarnationis fieri in aliquo absoluto.* Probatur tertio: Hinc enim sequeretur unionem Incarnationis fieri immediate in aliquo absoluto, cum existentia in Deo sit quid essentialiale, & absolutum. Dices: In divinis præter existentiam absolutam dari tres existentias relativas, ita ut quavis ex relationibus habeat suam, sicque fieri hanc unionem ad existentiam relativam Verbi. Contra primò: Nam Thomistæ communiter negant esse aliam existentiam in divinis præter absolutam. Contra secundò: Eadem enim ratio quæ cogit ponere in Deo existentiam absolutam & relativam, cogit etiam ad ponendam duplicem existentiam in duabus Christi naturis, nempe quia quot actus sunt entitates, quovis modo diversæ, tot etiam poni debent existentia eodem modo distinctæ, unde si in relationibus & essentiis, quia ratione sunt distinctæ, ponendæ necessariò sunt dictæ existentia, ipsis correspondentes, quanto magis in duabus Christi naturis.

V. *Argumenta Philosophica soluta sunt in Metaphysica.* Obijciuntur hic primò varia argumenta Philosophica, quæ generatim probant existentiam omnem distinguui debere ab essentia, sed ad hæc latè respondimus in Metaphysica loco citato.

VI. *Opponitur dicta quædam Sancti Patrum.* Secundò obijciuntur quædam testimonia Sanctorum Patrum, ut Sophronii in sextâ Synodo, actione undecimâ, ubi loquens de humanitate Christi, sic habet: *In ipso, id est, in Verbo, non in se, habuit existentiam cum Verbo*: similia dicere videntur S. Damascenus, S. Leo, & S. Fulgentius. Ad primum dico cum Suarez hic, Disp. 36. sect. 1. illa postrema verba, *cum Verbo* non reperiri in Sophronio; nec aliud intendit quàm nullo instanti prius productam fuisse humanitatem, quàm unitam divinitati, seu extitisse, quàm extitisse in Verbo, & non in se, hoc autem non arguit extitisse per ipsam Verbi existentiam, sed solum probat contra Nestorium, contra quem ibi disputat, nunquam fuisse eam à Verbo distinctam. Similis etiam est mens aliorum Patrum, dum dicunt ipsâ assumptione fuisse humanitatem creatam, id est, ut ipsi se explicant, non prius creatam, postea assumptam, sed ipsâ assumptione, hoc est, in ipsâ. Alia argumenta pro hac sententiâ, quæ leviora sunt, & parum habent probabilitatis, videri possunt in Suarez loco citato, & aliis.

SECTIO SECUNDA.

Qua ratione Verbum terminaverit Unionem hypostaticam.

I. *Fide certum est solum Personam Verbi fuisse incarnatam.* PRIMA conclusio: Sola persona Filii fuit incarnata: Certum hoc est de Fide, ac definitum in quintâ Synodo, & aliis contra Sabelianos distinctionem personarum in Deo tollentes, & consequenter unionem hypostaticam peculiariter Filio competere negantes. Probatur verò ex Scripturâ, ubi sæpè dicitur Filius, seu Verbum incarnatum, Pater autem & Spiritus Sanctus nunquam: dicitur etiam Pater dedisse nobis suum Filium, misisse eum in mundum, tradidisse pro nobis ad mortem, &c. & sub hac ratione, nempe in quantum homo dicitur minor Patre. Variæ hujus congruentia videri possunt apud Suarez disp. 12. sect. 1.

Dices primò: Non potest una persona producere unionem sine aliâ, ergo nec terminare. Respondetur negando consequentiam: Ratio est, quia cum virtus operandi sequatur naturam (quæ sicut in creatis est principium motus & quietis, seu omnis operationis, non subsistentia, ita & in divinis) una est virtus operativa omnium sicut natura, præsertim cum principium omnis operationis ad extra in Deo sit intellectus & voluntas. Deinde solæ operationes ad extra sunt communes tribus personis, terminare autem est quid ad intra.

Dices secundò: Non potest videri una persona sine aliâ, ergo nec incarnari, hoc enim est major ratio, cur possit una persona terminare unionem, quàm visionem; aliis non terminantibus. Inprimis Scotus in primo, dist. 1. q. 2. Pater Granado primâ parte; tractatu 5. dub. 7. Salas tractatu 2. disp. 4. sect. 2. & alii, negant antecedens, quæ certè opinio mihi multo videtur probabilior, cum enim realiter distinguatur in divinis una persona ab alterâ, competatque filio generari, Patri generare, non filio, &c. Non apparet evidens ratio, cur videri etiam non possit filius, non viso Patre, quod si admittatur cessat difficultas, ut constat. Hanc proinde opinionem, posse scilicet unam Personam in divinis clarè videri sine aliâ, fusè probavi Tomo præcedente, disp. 19.

Respondet secundò Pater Suarez citatus, diversam esse rationem in his, quæ se invicem respiciunt, respectu unionis physicae, & claræ, ac quidditivæ visionis; in creatis enim relatio paternitatis est simul cognitione cum filiatione, cum tamen realiter uniri possit subiecto, cui non unitur filiatio, & è contra, esse enim quis filius potest, qui non est pater, & pater, qui non est actus filius. Cum ergo unio hypostatica sit quid physicum, & relationes in divinis realiter inter se distinctæ, non est cur uniri una nequeat, aliis non unitis.

Secunda conclusio: Totum Verbum per Incarnationem fuit verè & realiter unitum humanitati: ita Suarez loco citato. Vasquez disp. 26. cap. 3. Valentia quæst. 3. & alii. Probatur primò ex Scripturâ, nam Joannis primo dicitur: *Verbum caro factum est*. Item ad Galatas 4. dicitur Filius Dei factus ex muliere, qui etiam loquendi modus est apud Concilia, & Patres frequentissimus. dum dicunt Verbum se exinanivisse, univisse se humanitati, &c.

Ratio est: Nullus enim dicit relationem filii præcisam; incarnatam fuisse, & factam hominem, sed Verbum; ergo non est facta hæc unio in relatione solâ sed in Verbo. Deinde, dicitur Christus ut perfectus Deus unitus nature humanæ, relatio autem præcisè quæ talis non est perfectus Deus. Unde Sanctus Damascenus lib. 3. de Fide, cap. 6. inter alia de Verbo ait, *Totum me totum assumpsit, & totus toti unitus est*: sicut ergo ex hujusmodi locutionibus Patrum colligimus totam humanitatem fuisse Verbo unitam, ita & totum Verbum humanitati. Quibus aptissimè consonant verba in Concilio Rhemenis posita: *Credimus & constemur ipsam divinitatem, sive substantiam divinam, sive naturam divinam dicat, incarnatam esse, sed in Filio*.

Dices primò: Ab eodem terminatur natura humana in Christo, à quo terminatur divina, sed divina terminatur à solâ relatione, non à naturâ, cum natura sit id quod terminatur, ergo.

II. *Quare, licet una Persona non possit producere unionem sine aliâ, possit tamen terminare.*

III. *Obije. Non potest una Persona videri sine aliâ, ergo nec incarnari.*

IV. *Disparitas assignatur inter terminationem & visionem.*

V. *Totum Verbum unitum fuit humanitati.*

VI. *Declaratur quo pacto totum Verbum fuerit incarnatum.*

VII. *Ostenditur lata disparitas inter naturam divinam & humanam.*

Tom. II.

Respondeo negando antecedens: Disparitas est quia in divinis terminatio illa solum fit ratione nostrâ, cum in re nulla fit distinctio inter naturam & relationem, ut constat: hic verò est vera & physica terminatio, per unionem realiter distinctam.

VIII.
Obis. Ergo Pater & Spiritus Sanctus assumpserunt humanam naturam.

Dices secundò: Hinc sequi Patrem etiam & Spiritum Sanctum naturam humanam assumpisse, quod enim convenit naturæ, convenit omnibus tribus personis. Respondetur negando sequentem, ad probationem distinguo antecedens, quod convenit naturæ secundum se, convenit omnibus tribus personis: concedo antecedens, quæ de causâ omnes tres personæ habent intellectum, voluntatem, omnipotentiam, &c. quod convenit naturæ non secundum se, sed ratione solum alicujus personæ in particulari, convenit omnibus tribus, nego. Sicut definit sextâ Synodus, actione II. fuisse humanitatem Christi sanctificatam & deificatam à divinitate, & tamen dici non potest fuisse deificatam quasi formaliter à Patre, aut Spiritu Sancto: cujus ratio est, quia hæc deificatio humanitatis non competit divinitati secundum se, sed quatenus est in Verbo.

IX.
Relatio Filiationis est formalis ratio per quam Verbum terminat unionem hypostaticam.

Tertia conclusio: Ratio tamen formalis per quam Verbum terminat unionem est relatio Filiationis: ita S. Thomas hic, art. 2. Halensis, S. Bonaventura, Scotus, & alii, Suarez hic, Disp. 12. sect. 2. Ratio est quia solus Filius fuit incarnatus, ut docet Fides; ergo debuit Verbum uniri formaliter ratione alicujus proprietatis relative in ipso contentæ.

X.
Malè asserit Durandus primam rationem terminandi hanc unionem esse aliquid absolutum.

Hinc refellitur opinio Durandî, qui in tertio, dist. 2. asserit primam rationem terminandi hanc unionem esse quid absolutum, subsistentiam scilicet absolutam, & consequenter unionem terminari ad Deitatem, seu hunc Deum, ex vi tamen hujus unionis dicit nullam personam in particulari esse incarnatam, ac proinde ut Filius sit incarnatus, ponit aliam unionem ad proprietatem ipsius personalem, quæ ipsum in particulari determinat ad naturam humanam assumendam.

XI.
Ex hac Durandî sententiâ sequitur, solum Filium non esse incarnatum.

Impugnatur hæc opinio primò: hinc enim sequeretur contra Fidem solum Filium non fuisse incarnatum, probatur sequela: si enim facta est unio in aliquo absoluto, ergo in aliquo communi tribus personis, ergo sicut alia prædicata quæ fundantur in absoluto, conveniunt omnibus tribus personis, ut create, sanctificare, &c. ita & hoc, nec est cur magis addatur alia secunda unio, ut Filius in particulari dicatur incarnari, quam actio particulariter procedens à Filio, quæ dicatur create, præter actionem illam communem toti Trinitati, quod saltem ad hominem urget contra Durandum statuentem in Trinitate unam tantum subsistentiam, eamque absolutam.

XII.
Si unio illa facta sit in hoc Deo, ergo per hanc unionem Pater est hic homo.

Confirmatur: Facta namque est unio prima juxta Durandum in hoc Deo; ergo Pater fuit incarnatus, probo consequentiam: Pater per hanc unionem est hic homo, ergo incarnatus, antecedens probatur: ideo Pater est hic Deus quia est hoc subsistens in hac divinitate, sed per hanc unionem est similiter hoc subsistens in hac humanitate; ergo per eandem est hic homo. Deinde est aperte contra modum loquendi Conciliorum hæc opinio, quæ absolute dicunt non fuisse factam unionem inter naturam humanam & divinam in aliquo communi, sed proprio Verbi; sic enim in Concilio Toletano 6. definitur Verbum assumpisse naturam humanam in singularitate personæ, non in unitate divina nature,

in eo quod proprium est Filii, non quod commune Trinitati.

SECTIO TERTIA.

Argumenta contententia unionem hypostaticam ex parte Dei terminari ad aliquid absolutum.

Objicitur primò cum Durando, relationes uniri essentialiter, non tamen inter se; esto enim relatio Paternitatis unatur nature, non tamen sequitur uniri Filiationi, vel Spirationali passivæ. Respondeo: Disparitatem hic esse, non tamen in actu exercitio hic fit quædam restrictio, cum oppositionem habeat una relatio cum aliâ, & consequenter uniri seu communicari illi non potest, sicut in sententiâ asserente posito corpore in duobus locis debere illud connaturaliter deferre secum omnia accidentia quæ habuit in loco priori, excipiunt accidentia quæ peculiarem habent connexionem cum uno loco, quia scilicet habent repugnantiam quandam & oppositionem cum altero loco; idem ergo suo modo est de relationibus in divinis: at verò humanitas vel illius unio nullam habet oppositionem cum ullâ ex personis magis quàm habet actio creativa; ergo cum hæc, quia competit nature seu prædicato absoluto, & communi tribus personis, competit etiam æqualiter omnibus tribus personis; idem dici debet de hac unione.

Objicitur secundò: Non relatio Filii sola, sed etiam natura divina unita fuit humanæ per unionem hypostaticam, ut supra vidimus, & tamen non sequitur unitum fuisse Patrem eidem humanitati; ergo quod fit in naturâ divinâ non sequitur fieri in omnibus personis. Distinguo consequens: quod fit in naturâ divinâ secundum se; nego consequentiam: quod fit in naturâ divinâ modificatâ ab unâ relatione, seu ut contractâ quasi ad unam personam, concedo: at verò prima unio quam ponit Durandus tendit in naturam divinam secundum se, non ut modificatam, secunda namque unio quam ponit tendit hoc modo; ergo ex vi illius omnes tres personæ incarnatæ fuerunt, sicut naturâ operante ad extra, omnes Personæ operantur.

Objicitur tertio: Subsistentia creata ex conceptu suo dicit aliquam perfectionem; ergo non potest suppleri à relatione Filiationis, sed ab aliquo absoluto: Probatur consequentia, nam relatio in divinis non dicit perfectionem. Admissio antecedente, nego consequentiam; ad probationem dico relationes illas dicere perfectionem, cum Pater æternus etiam quæ Pater sit amabilis, & consequenter bonitatem aliquam quæ talis & perfectionem habeat. Unde Sanctus Damascenus lib. I. de Fide, cap. II. Patrem & Filium distinguit perfectioibus personalibus. Quod si inferas, ergo est aliqua perfectio in unâ personâ quæ non est in aliâ; distinguo consequens; aliqua perfectio simpliciter: nego consequentiam; hæc enim comitatur essentialiter: aliqua alia perfectio transeat, licet & hanc omnem habeat quævis persona eminenter ratione essentialiter, formaliter tamen aliqua perfectio est in unâ Personâ, quæ non est formaliter in aliâ. Neque hinc sequitur unam personam esse aliâ perfectiorum nisi ad summum extensivè, sicut Verbum & humanitas sunt quid hoc